

Γιώργος Λαμπρινίδης

Μπαίνουμε στον μαρτυρικό Δεκέμβρη με εκατόμβη θυμάτων από την εγκληματική κυβερνητική πολιτική. Ο φόρος αίματος των πιο αδύναμων είναι μεγάλος και πόλεις ολόκληρες στενάζουν κάτω από την κυνική αδιαφορία των αστικών κυβερνήσεων για την ανθρώπινη ζωή και την αξιοζήλευτη στοχοπροσήλωση τους στην ικανοποίηση των αναγκών του κεφαλαίου. Αναφέρομαι εδώ στις αστικές κυβερνήσεις συνολικά γιατί είναι συναυτουργοί στο κακούργημα του κλεισίματος νοσοκομείων, της υποβάθμισης και ιδιωτικοποίησης όσων απέμειναν, τη διάλυση της πρωτοβάθμιας υγείας, την εξαφάνιση της πρόληψης και γενικά την προσαρμογή του συστήματος υγείας στα πρότυπα της Αμερικής ή, ακόμα χειρότερα, της Βραζιλίας. Όλο αυτό εξυπηρέτησε φυσικά τα κέρδη των καπιταλιστών της υγείας (φαρμακοβιομήχανοι, κλινικάρχες, ιδιοκτήτες ασφαλιστικών εταιρειών κλπ).

Από την σκοπιά της πολιτικής οικονομίας, το σύστημα υγείας είναι ζωτικό συστατικό της αναπαραγωγής της εργατικής τάξης και οι (δημόσιες) δαπάνες γι' αυτήν είναι μέρος του κοινωνικού μισθού. Ο εργάτης θα πρέπει να διατηρείται λειτουργικός και να επιδιορθώνεται για να μπορεί να γυρίσει γρήγορα στο πόστο του. Η ανάγκη αυτή είναι άμεσα συνυφασμένη με την αφθονία εργατικού δυναμικού. Δηλαδή, όσο μεγαλύτερη πληθώρα εργατών υπάρχει, τόσο μικρότερη είναι η ανάγκη για την προστασία της υγείας τους. Βέβαια, η πληθώρα δεν είναι ένα γενικό νούμερο όπως είναι παραδείγματος χάριν ο αριθμός των ανέργων, αλλά εξειδικεύεται σε κλάδους, ειδικότητες, επαγγέλματα, δεξιότητες κλπ. Με άλλα λόγια, θα πρέπει να υπάρχει γενική πληθώρα τόσο σε ανειδίκευτη όσο και σε ειδικευμένη εργασία. Είναι προφανής η σημασία των μεταναστευτικών ροών σε αυτό το ζήτημα.

Από την άλλη πλευρά, το ζήτημα της υγείας (όπως και αυτό της παιδείας) είναι πολύ σημαντικό για να το αφήσει η εργατική τάξη στα χέρια των εκμεταλλευτών της. Αυτό είναι κάτι που ο εργάτης το καταλαβαίνει κι από ένστικτο ακόμα. Έτσι λοιπόν, στην όλη συζήτηση θα πρέπει να βάλουμε την πολύ σημαντική παράμετρο της λαϊκής πίεσης. Αυτή η λαϊκή πίεση είναι διάχυτη και δεν περιορίζεται στην στενή αντίληψη μιας συγκεκριμένης κινητοποίησης. Ας θυμηθεί κανείς τη μάχη για την κατάργηση του 5ευρου εισιτηρίου που επιχείρησαν να επιβάλλουν οι ίδιοι πρωταγωνιστές και που αφορούσε πολλά παραπάνω από 5 ευρώ. Από τον καιρό του Μαυρογαλούρου, το χτίσιμο, η λειτουργία και η πρόσβαση σε ένα νοσοκομείο (μαιευτήριο εν προκειμένω, συμβολικό και αυτό ακόμα) ήταν αντικείμενα ταξικής πάλης.

Σε αυτό το θέμα της υγείας, η αστική τάξη και οι κυβερνήσεις της οφείλουν να κάνουν μια υπέρβαση του εαυτού τους. Οφείλουν να υπερβούν την άναρχη φύση του συστήματός τους και να χαράξουν μια σχετικά

μακροπρόθεσμη στρατηγική. Όπως δεν χιτίζεται ένα σύστημα υγείας από τη μια μέρα στην άλλη, έτσι και δεν γκρεμίζεται. Εδώ επιβιώνουν ακόμα στοιχεία ή ψήγματα από τα πραγματικά ανώτερα συστήματα υγείας του σοσιαλισμού σε χώρες που οι σοσιαλιστικές σχέσεις παραγωγής έχουν ανατραπεί βίαια και με ρεβανσισμό εδώ και 3 δεκαετίες τουλάχιστον. Ακόμα και στην Κίνα που κυριαρχούν οι κεφαλαιοκρατικές σχέσεις παραγωγής, [ο κρατικός σχεδιασμός βοήθησε στην διαχείριση της υγειονομικής κρίσης](#). Α, όχι! Αυτή η υπέρβαση δεν είναι καθόλου απλή για τον καπιταλισμό. Ο καπιταλισμός είναι σαν βαμπίρ που χρειάζεται να ρουφήξει κέρδος για να συνεχίσει να υπάρχει, κι αν στερέψουν οι πηγές κέρδους, είναι ικανός να πιεί και το δικό του. Το κτήνος αποτρελαίνεται, θολώνει και πάει περίπατο κάθε προσπάθεια να διατηρηθεί μια μακροπρόθεσμη στρατηγική αναπαραγωγής των αιμοδοτών του. Από την άλλη, όταν αυτοί οι αιμοδοτές ξεσηκώνονται, πιέζουν, διεκδικούν, το τέρας μαζεύεται στη γωνία του, απ' όπου κλωτσάει και φωνάζει, φτύνοντας ψέματα αρρώστιας και σάλια διαστρέβλωσης.

Στην δική μας την περίπτωση, οι υπολογισμοί των αστών δεν ήταν και οι καλύτεροι. Δηλαδή, δεν έφταναν ούτε τους υπολογισμούς που έκαναν οι «εταίροι» από τους οποίους κατά τα άλλα πρέπει να αντλούμε «καλές πρακτικές». Λίγο ο ρεβανσισμός που ήταν ισχυρότερος, λίγο οι οικονομικές συγκυρίες γενικά και η δεκαετής διπλή κρίση (2007/8 και 2014/5), λίγο η προσήλωση στα καράβια που πάνε όπως φυσάει ο άνεμος, εδώ το τιμόνι έφυγε πολύ. Κοινώς, η πανδημία μας βρήκε με ένα σύστημα υγείας κουρέλι σε σχέση, όχι με την [πρωτοπόρο Κούβα](#), όχι με την [αξεπέραστη Σοβιετική Ένωση](#), αλλά ούτε με αυτήν την αθωράκιστη Γαλλία, ούτε έστω με την Πορτογαλία με την οποία συχνά συγκρίνουν την Ελλάδα.

Ανεξάρτητα όμως από το πόσο καλούς υπολογισμούς έκανε η αστική τάξη και οι κυβερνήσεις της για τη διαθεσιμότητα εργατών στις (υπερ-) σύγχρονες φάμπρικες, ανεξάρτητα από την λαϊκή πίεση και την διαχείρισή της, μια πανδημία σαν αυτή που βιώνουμε είναι λογικό να τινάξει ακόμα και τους καλύτερους υπολογισμούς στον αέρα. Να, πάρτε την Κούβα για παράδειγμα, όπου η υγεία και η ευημερία του λαού είναι αποδεδειγμένα προτεραιότητα της εξουσίας. Εδώ δεν είναι τυφώνας, να ξέρεις πώς να τον αντιμετωπίσεις και να έχεις θωρακίσει το σύστημά σου αναλόγως. Ακόμα και η Κούβα θρηνεί θύματα. Μπορεί βέβαια τα συνολικά θύματα στην Κούβα να είναι συγκρίσιμα με όσα έχουμε εμείς σε μια μέρα και η διάδοση να έχει παγώσει, αλλά δεν παύει να δυσκολεύεται ακόμα να αντιμετωπίσει ριζικά το πρόβλημα, [αν και βρίσκεται κοντά σε ένα δικό της εμβόλιο](#).

Συνεπώς, ένα ζήτημα είναι το πόσο καλά έχει μια χώρα υπολογίσει τις ανάγκες για υγεία. Στον καπιταλισμό αυτές υπαγορεύονται από τρεις βασικές παραμέτρους: πρώτον, τις ανάγκες του κεφαλαίου για υγιή εργατικά χέρια, δεύτερον, τον ανταγωνισμό μεταξύ των κεφαλαίων (με ξεχωριστή έμφαση στο περιθώριο κερδοφορίας στον ευρύτερο κλάδο της υγείας), και τρίτον από την πίεση του λαϊκού κινήματος. Στον σοσιαλισμό, ο υπολογισμός βασίζεται στα υγειονομικά δεδομένα με ζητούμενο την ποιότητα ζωής και την επιμήκυνσή της. Απλά πράγματα. Με λίγα λόγια, το ταβάνι του καπιταλισμού, δεν φτάνει καν το πάτωμα του σοσιαλισμού και ο καπιταλισμός στην Ελλάδα δεν φτάνει καν στο ύψος του τραπέζιού του καπιταλισμού στις όμορες (από άποψη δύναμης κεφαλαίου) χώρες. Από εδώ προκύπτει αβίαστα η ανάγκη να περάσουμε στο σοσιαλισμό όσο πιο σύντομα γίνεται, αλλά αυτό το ξέραμε και από τότε που είχαμε χτυπήσει πρωτάθλημα στην ανεργία, στις αυτοκτονίες και στα λουκέτα.

Ένα δεύτερο ζήτημα είναι τι κάνει ο καπιταλισμός στην πανδημία. Η λογική (από την πλευρά του λαού) θα μπορούσε να είναι ότι «κάνατε ό,τι κάνατε, πάμε τώρα να σωθούμε από την αρρώστια και θα λογαριαστούμε μετά». Αυτό περιλαμβάνει σε πολύ αδρές γραμμές (και συγχωρέστε με που τσαλαβουτάω άτσαλα σε ξένα χωράφια): σωστή ενημέρωση και όχι χριστιανοταλιμπανισμός, αυξημένα μέτρα προστασίας, ιχνηλάτιση (τεστ), αποκλεισμός των περιοχών / ομάδων που νοσούν ή είναι επικίνδυνες (επιλεκτικό στοχευμένο λοκντάουν με υγειονομικά κριτήρια), θωράκιση του συστήματος υγείας με ΜΕΘ, προσλήψεις προσωπικού (υγειονομικού και όχι μόνο, πχ εκπαιδευτικών ώστε να μειωθεί ο αριθμός παιδιών ανά τάξη), πρόβλεψη για τα ζητήματα υγείας πέραν του COVID19, αυξημένα μέσα μεταφοράς και γενικώς μια σειρά από μέτρα που συστήνονται από τους εμπλεκόμενους φορείς, όπου σημαντικοί θέση έχουν οι σύλλογοι εργαζόμενων.

Δηλαδή, αν έχεις αυτήν την γενική κατεύθυνση «να σωθεί ο λαός» ως, ας πούμε, Πρωθυπουργός ή Υπουργός Υγείας, και θέλεις μια γνώμη για συγκεκριμένα μέτρα, θα ρωτήσεις έναν επιστήμονα, καθηγητή πανεπιστημίου, ερευνητή κλπ αλλά θα ρωτήσεις και τον Σιώρα και, με την ίδια λογική που ξεκινήσαμε, θα ζυγίσεις την άποψη του τελευταίου περισσότερο. Ειρήσθω εν παρόδω, οι «θα λογαριαστούμε μετά» δεν είχαν ούτε αυτό το ελάχιστο πλαίσιο αιτημάτων.

Τι έχουμε αντίθετα εδώ; Δεν έχουμε σαν αφετηρία τη λογική του λαού που δέχεται (ή καλύτερα, δεν αμφισβητεί) τον καπιταλισμό. Απέναντι στη λογική του λαού, έχουμε τη λογική του κεφαλαίου. Από μία άποψη, θα ήταν έκπληξη να είχαμε κάτι άλλο. Απλά, ίσως να υπήρχε σε κάποιους η ελπίδα ότι το κεφάλαιο θα έπαιρνε κάποια μέτρα για να έχει υγιή εργατικά χέρια, κάτω από την αυξημένη λαϊκή πίεση. Και θα μπορούσε όντως να συμβεί αυτό. Όμως, δεν υπάρχει έλλειψη σε εργατικά χέρια λόγω της μεγάλης οικονομικής κρίσης που ο κορονοϊός μόνο επιτάχυνε και για την οποία έδρασε καταλυτικά. Και επιπλέον, ο ανταγωνισμός των κεφαλαίων είναι τόσο οξύς μέσα στο πλαίσιο αυτής της κρίσης που δεν υπάρχει κανένα περιθώριο για υποχώρηση στην λαϊκή πίεση. Τέλος, αυτή η τελευταία, αν και έχει ανέβει (με την έννοια ότι το ζήτημα της υγείας είναι το νούμερο ένα αίτημα όλου του λαού σήμερα), δεν έχει μετουσιωθεί ακόμα σε ένα χείμαρρο που θα ξεπλύνει τις ντροπές του καπιταλισμού, ξεβράζοντας τις σχέσεις παραγωγής του στο μεγάλο ωκεανό της ιστορίας.

Το ξεδίπλωμα της ωμής και αλαζονικής λογικής και Aston Martin αισθητικής εκ Μπάαντεν Μπάαντεν μας έχει δώσει όλα τα απαραίτητα στοιχεία για να βγάλουμε συμπεράσματα για τη διαχείριση της υγειονομικής κρίσης. [Μπούκωμα όλων των καπιταλιστών με ένα ρυθμό 22 εκατομμύρια το μήνα, άνοιγμα της χώρας στον τουρισμό χωρίς όρους και προϋποθέσεις, στρώσιμο του μεγάλου εορταστικού τραπεζιού για τους αστούς του Ταμείου Ανάκαμψης των 32 δις.](#) Κάθε μέτρο που πάρθηκε στο όνομα της υγείας του λαού έγινε για το κεφάλαιο, όπως απέδειξαν το σκόιλ ελικίκου, οι μάσκες-αλεξίπτωτα των μαθητών, η μαϊμού «επίταξη» - ενοικίαση του ιδιωτικού τομέα, η γενική απαγόρευση κυκλοφορίας που γίνεται αυστηρότερη τις μέρες του Πολυτεχνείου, των απεργιών και άλλων λαϊκών κινητοποιήσεων. Μάλιστα, μεσούσης της υγειονομικής κρίσης πήραν και «κόντρα» μέτρα όπως η μείωση των δρομολογίων των ΜΜΜ, η μείωση των αναπληρωτών εκπαιδευτικών και η αύξηση των μαθητών ανά τάξη, η μεταφορά γιατρών από κέντρα υγείας σε νοσοκομεία, το πάγωμα του 80% των τακτικών χειρουργείων, η ευνοϊκή μεταχείριση της εκκλησίας και η σιωπηρή άδεια να μετατραπεί το θρησκευτικό δηλητήριο σε μια ακόμα σοβαρή εστία μετάδοσης.

Τα μηνύματα είναι τόσο ξεκάθαρα που νομίζω ότι τα διαβάζω στις επιγραφές της εθνικής οδού, στα κυλιόμενα μηνύματα των φαρμακείων, σε διαφημιστικά μπάνερ στους δρόμους: «Δεν μας καίγεται καρφή για την ανθρώπινη ζωή. Ο δικός μας ο θεός είναι ο καπιταλισμός. Χάπια για ανώδυνη ευθανασία 50% κάτω - προλάβετε. Εμβόλιο μόνο 3000 ευρώ, μεγάλη ευκαιρία – μισή θέση για εργασία 129,99 το μήνα για λίγους τυχερούς» και άλλα τέτοια.

Με αυτήν την στρατηγική του κεφαλαίου, εδώ και τώρα, το ζήτημα της άμεσης σωτηρίας του λαού ταυτίζεται με την ανατροπή του κεφαλαίου. Είναι ένα *ελευθερία ή θάνατος* εν τη γενέσει του. Η φρίκη από τους χθεσινούς νεκρούς μετατρέπεται ήδη σε οργή και η οργή σε οργάνωση. Το άδικο εκμεταλλευτικό σύστημα ξεπροβάλλει στα μάτια όλο και περισσότερων ανθρώπων ως ο μοναδικός υπεύθυνος αυτής της κατάστασης, καθώς η δικαιολογία της αστοχίας, απροσεξίας και μεμονωμένης περίπτωσης έχει καεί από την μεγάλη συχνότητα με την οποία χρησιμοποιείται. Το θράσος και η αλαζονεία της συγκεκριμένης κυβέρνησης, καθώς και η πλήρης αβάντα και έλλειψη κριτικής από τη σοσιαλδημοκρατία (ΣΥΡΙΖΑ-ΚΙΝΑΛ) ρίχνουν κι άλλο λάδι στη φωτιά.

Η μόνη μεσοβέζικη εναλλακτική είναι το λοκντάουν. Το λοκντάουν όμως που εφαρμόζει ο λαός, όχι τα ψευτολοκντάουν που ανακοινώνουν ή ψευτοεφαρμόζουν οι κυβερνήσεις όταν φωτογραφίζεται ο πρωθυπουργός αγκαλιά μ' άλλους δέκα την ώρα που κόβει ο αστυνόμος πρόστιμο στον παππού γιατί είχε τη μάσκα λίγο κάτω. Το λοκντάουν που εφάρμοσε ο λαός την πρώτη φάση. Ο αυτοπεριορισμός ως λύση

αυτοσυντήρησης. Εδώ δεν χωράει κανένας δικαιωματισμός. Εξάλλου, τα ψευτομέτρα τα παίρνει η κυβέρνηση πρωτίστως για να μεταβιβάσει την ευθύνη στο λαό και παρεμπιπτόντως περιορίζει τα δικαιώματά του. Δεν χρειάζεται να επαναλάβουμε κι από εδώ το ανούσιο και ανυπόστατο από υγειονομική σκοπιά της απαγόρευσης κυκλοφορίας μετά τις 9 το βράδυ για μεγάλο μέρος του λαού. Κι εξάλλου, αν κάποιος θέλει να σπάσει τις απαγορεύσεις έχει πολλές ευκαιρίες – τα σωματεία καλούν συνέχεια και υλοποιούν δράσεις, απεργίες, μοτο-πορείες, γενικές συνελεύσεις σε ανοιχτούς χώρους με όλα τα μέτρα προστασίας και αφηφώντας συνέχεια το νόμο. Εν τω μεταξύ, όλες αυτές οι δράσεις δεν είναι αυτοσκοπός για τους λαϊκούς φορείς, δεν γίνονται για να σπάσουν τον περιορισμό, αλλά σπάνε το νόμο για να διεκδικήσουν τα μέτρα για την άμεση σωτηρία του λαού. Στην περίπτωση δε που μιλάμε και για το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας, ε, τότε σπάει το νόμο και για ένα λόγο παραπάνω, γιατί ακριβώς εδώ και πάνω από ένα αιώνα συνδυάζει την άμεση σωτηρία του λαού με την ανατροπή του κεφαλαίου.

Το λοκντάουν δεν είναι διάταγμα, δεν εφαρμόζεται με πρόστιμο, είναι στρατηγική. Το αληθινό λοκντάουν (πάγωμα όλων των δραστηριοτήτων πλην των απολύτως αναγκαίων για τη συντήρηση του λαού) δεν το θέλει κανείς και δεν το εφαρμόζει σίγουρα η κυβέρνηση. Η πρεμούρα της κυβέρνησης να άρει όσο γίνεται πιο γρήγορα ακόμα και αυτά τα ψευτομέτρα εν μέσω έξαρσης της πανδημίας δείχνει πόσο λίγο τα θέλει και πόσο με βαριά καρδιά τα πήρε. Το ίδιο άλλωστε ισχύει με τις κυβερνήσεις σε όλες τις καπιταλιστικές χώρες. Το λοκντάουν δεν το θέλει το κεφάλαιο συνολικά, όσο κι αν κάποιοι λίγοι επιμέρους κλάδοι μπορεί πρόσκαιρά να ευνοούνται. Το λοκντάουν υπονομεύτηκε πρώτα και κύρια από το κεφάλαιο σε όλο τον πλανήτη όπου τα εργοστάσια έμειναν και μένουν ανοιχτά ακόμα και την ώρα της κατάρρευσης των συστημάτων υγείας και χαρακτηριστική είναι η περίπτωση της Ιταλίας.

Δεν είναι όμως και ουσιαστική λύση για το λαό, γιατί, ακόμα κι αν το νομοθετούσε η κυβέρνηση και το εφάρμοζε το κεφάλαιο πρόσκαιρα κάτω από τη λαϊκή πίεση ή τις απαιτήσεις του ανταγωνισμού, η άρση του θα έβρισκε το λαό στην ίδια ή και χειρότερη κατάσταση.

LOCKDOWN
στην πολιτική
που θυσιάζει
την υγεία
και τα
δικαιώματά
μας

ΑΠΕΡΓΙΑ
26 ΝΟΕΜΒΡΗ

Στο δια ταύτα, το λοκντάουν δεν το θέλει κανείς, αλλά συμφέρει εντελώς πρόσκαιρα και σαν ημίμετρο μόνο το λαό ως προς το μέτρο του κλεισίματος των σχολείων, της υποαπασχόλησης του Δημοσίου (που είναι ο μεγαλύτερος εργοδότης στη χώρα) και άλλων αντίστοιχων μέτρων. Έχει αυτή τη διάσταση που έβαζαν και οι μαθητές οι οποίοι κινητοποιούνταν για να παρθούν μέτρα προστασίας, αλλά η μορφή της κινητοποίησης περιελάμβανε το κλείσιμο του σχολείου, σαν προσωρινό μέτρο. Αυτή η πλευρά λειτουργεί σαν δικλείδα για να μην φτάσουν οι νεκροί πιθανώς και σε τετραψήφια νούμερα ημερησίως. Δεν είναι περίεργο ότι τα πιο συνειδητά και πρωτοπόρα τμήματα του λαού είναι τα πιο αυστηρά στην τήρηση των μέτρων αυτοπεριορισμού και επιλέγουν προσεχτικά πώς και πότε θα σπάσουν τους νομικούς περιορισμούς (που είναι άλλο πράγμα, όπως έχουμε υποστηρίξει, από το λοκντάουν).

Ίσως να μην υπάρχει πιο εύστοχο σύνθημα γι' αυτό το θέμα από αυτό που είχε το ΠΑΜΕ σε μια από τις αφίσες του για την απεργία στις 26 Νοέμβρη, σε άλλη μια περίπτωση που έκανε κουρέλι τους νόμους του κεφαλαίου,

τηρώντας άψογα την ουσία των μέτρων προστασίας:

«Lockdown στην πολιτική που θυσιάζει την υγεία και τα δικαιώματά μας»